

ne poshene; zhe pa vunder obselení, tako le zimilasto in zelo sanikerno serno pernese. Lahko, medlo serno, ki je v fhrambi kaj poshkodvano bilo, ali zlo po operhljini dishi, ne velja sa seme.

2. Odlozhi si na njivi shito, ktero si mislisch sa séme perdershat, odberi si tisti kôf, v katerimu zhe nizh plashe, in snetjá vidiit ni, kjer je bilka mozhna, klasjé lepo in polno.

3. Sa séme odlózheno serno mora na stéblu popolnama dosoriti, in v suhim poshéto in spravljeno biti.

4. Kjer snopja koj po shetvi ne mlatijo, naj ga spravijo do mlatve v suh in srazhen ali luftsen kraj.

5. Sa séme odbrano snopje premlati s lahkim zepam, de lepshji in bolj polno sernje dobish, ktero se pod lahkim vdarkam rado sklasi. Tudi s vejnikam se semenško sernje lepo ozhisti. Kjer pa shito s vevnizo vejajo, to teshko in polno sernje nar dalje v kot poda leti, tistiga sa seme odberite. Lanéno seme se na kofiternim reshétu, ali na ropotavnizi szhisti.

6. Semensko sernje mora na suhim spravljeno, v shitnizi redko nasuto biti, vezhkrat ga pregrabi, de se ne spari, ali ne operhne.

7. Vselej je bolj seme drusiga leta starosti sejati, kakor seme perviga léta.

Vsake sorte seme kali po svoji vlastnosti. Nektere oljnate semena kalijo do dvéh — treh let starosti; — druge she do petih — šestih let. Mozhnate semena ne kalijo vezh zhes 2 do 3 leta starosti. Kal she poshenejo serna po njih starosti le te:

Bobovo	serno do 5	—	—	let starosti
Ajdoovo	„	2	—	3 „ „
Grahoovo	„	5	—	— „ „
Némshke detele	„	5	—	— „ „
Osimiga jezhmena	„	3	—	4 „ „
Jariga	„	2	—	3 „ „
Ovséno	„	2	—	— „ „
Konopljevo	séme	3	—	— „ „
Prosovo	„	2	—	— „ „
Domazhe detele	„	2	—	3 „ „
Vohrvatovo	„	5	—	6 „ „
Kápusovo	„	5	—	6 „ „
Lezhnato	„	2	—	— „ „
Lanéno	„	5	—	6 „ „
Makovo	„	2	—	— „ „
Korenjevo	„	4	—	— „ „
Ershéno	„	4	—	— „ „
Ogershizhino	„	3	—	— „ „
Osime pfhenize	„	2	—	3 „ „
Jare	„	3	—	4 „ „
Rone	„	6	—	7 „ „
Tabakovo	„	9	—	— „ „

Hozhesh serno poskusiti, zhe je dôbro sa seme ali ne, namozhi ga, in saví ga v vohnato zunjizo, in deni ga na gorki kraj, pa ne na pézh; v nekterih urah bo dobro in sdravo sernje kal pognalo; to slabu in medlo se ne bo ganilo.

Séme kaljivošt sgubi :

1. Kadar se mokró spravlja, — ali v satuhneni f-hrambi hrani.

2. Kadar se sernje od ognjéne gorkóte posuhí, kakor po nekterih krajih s lanenim seménam delajo.

3. Kadar je seme prestáro.

(Dalje sledí.)

Trétja beseda nekterih ljudi.

Škorej vsak ima svojo besedo, v ktero je bolj, kakor v vše druge, saljubljen.

Kaj je tedaj per veliko ljudeh — kakor pravijo — trétja beseda? — Per nekterih je vsaka trétja beseda: jest; jest sim rekel, jest bom rekel, jest sim storil, jest bom storil. — To so tisti, ki svoj shivot mogozhno kvishko povsdigujejo, glavo, kakor prasni klasovi ftermo po konzi dershé, in na vše druge s usmiljenjem, kakor v prah, doli gledajo. Té nekteri napuhneshe, drugi bahazhe imenujejo; od pervih imajo ljudje v pregovoru in tudi she neki drugod (v bukvah sgodovine) sapisano stoji, de napuh gre pred padam; od drugih pa pravijo: de bolj, ko je lonez prasen, bolj pojé.

Spet per drugih je vsaka trétja beseda: daj. Te forte ljudje, de prav naravnost povem, so tisti nadleshni in sraven tudi vezhidel leni fosedje in perjatli, ktermin ravno savolj njih lenobe in sanikernosti vših rezhi smanjuje, in kteri so svojim fosedam in perjatlam smiraj na vshesih s besedo daj, daj! Ti, kteri se na to spreumijo, pravijo, de je ta beseda she bolj soperna, kakor poprejfhna. — Spet per druge forte ljudeh je vsaka trétja beseda: Si le vidil, si le vidila? Si le flishal, si le flishala? — Tih je memo drugih posébno veliko. To je namrežh tista truma shepetavzev in opravljezev, ktermin vsako nedolshno djanje ali besedo svojih fosédov ali drushnikov s strupnim ferzam prevagujejo, preobrazhajo in na ojstro postavlja, in jo vso poojstreno in sbruseno svojim perjatlam in perjatlizam s veliko pomenljivim obrasam, in s tako natanknostjo, kakor de bi bili jame zhiftiga slata in frebra nafhli, na uhó perpovedujejo. Kdor je tako nesrezhen, de tem ljudem v roke pade, ali veliko vezh, v usta pride: tega dobrimu imenu naj zerkóvnik le prezej svoniti gre; sakaj, ko bi tudi she tako nedolshen bil, ni drugazhi, umreti mora. O de bi sever te ljudi od naf popihal, in lepshi vreme naredil!

She ena druga grosno fitna sorta ljudi so tisti, per kterih je ne le vsaka trétja, ampak vsaka perva in druga in trétja beseda: prosim. Tih truma je tudi grosno velika, in smirej vezhi perhaja; in zhe ravnò v poglavitnim mestu vsaki mesiz ali vsakiga pol leta posebni sbiravzi okoli hodijo, in sapisano miloshnjo sa-nje pobérajo; tako vunder ti ljudje ne dajo nobeni hishi, ktera saperta ni, pokoja; ampak eden sa drugim na duri staniz terkajo s grosno milo in vzhafih tudi jokavno besedo: prosim, prosim! Tode v posebnih godovih, kterih imajo vezh, kakor eniga v tedni, pravijo ljudje, ki so fami prizhe bili, se njih jok v veselje spreoberne, in v gostivnizah (ostarijah) bliso mesta per tréjtim in zhetertim bokalu svojim miloftljivim dobrótnikam sdravizo pojejo, in voshijo, de bi jih Bog she dolgo per shivljenju, in vselej tudi — per dôbri volji — ohranil. — Voshiti bi bilo, de bi ti, ktermin je isrozheno, na lepi red v mestu zhuti, svojo dolshnoft she nêmalo ojstreji, kakor pa so savesani, spolnovali, in vza-

sih neprevidama tudi v to ali unó hifho pogledat perfhli, in se preprizhalo, zhe ni morebiti veliko nepotrebnih s imenovano tréto besedo per durih; de bi takó ljudje, kteri vrednim ubogim radi in dofti pomagajo, ne bili permorani, tudi sa pohajavze vedno duri in svoje shepe odperte dershati. — Srauen dosdej imenovanih je pa s he ena druga posebno mnoshna truma ljudi, do kterih sim le prav sa prav namenil, tukaj en par prashanji postaviti. Kaj je tedaj per tih vsaka tréta beseda? Per tih ima tréta beseda, kar vnajno podobo sadene, gresno bogato spremenjavo: kolnejo namrež, de je gresa. Take bi jest hotel rad poprashati, kaj de s zelo trumo kletvenih besedi do se zhi hozhejo. Vsi drugi, od kterih sim poprej govoril, s svojo tréto besedo kaj do se zhi, ali saj do se zhi mislijo; od tih pa, zhe sim takó preiskujem, nemorem spreviditi, kaj de s tem besedam hozhejo ali ifhejo. Morebiti mislijo, de bodo s njimi vezhi veljavno ali poshtovanje per ljudeh sadobili? Nikdar! Po tem takim bi nekteri vonsiki nar bolj spofhtovani moshje mogli biti. Torej mora kaj drusiga biti, kar ti ljudje s to tréto besedo sadobiti sheljé. Prav sa prav, kakor pomen njih besedi kashe, bi bilo misliti, de h—a klizhejo, de bi jim pomagal. Pa tudi v temu ni viditi, de bi se sgodilo, kar voshijo. Ko sim, ni davno, na sprehod shel, sim vidil eniga pijanza v jami leshati, kteri je na vso mozh h—a na pomozh klizal, pa nisim vidil, de bi mu bil od ondot pomagati perfhel. Ja, kakor se mi je sdelo, so nekteri ljudje, ki so memo shli, na mosha s usmiljenjem pogledovali; pa fo se anali, mu na pomozh priti; mende sato, ki so se bali, de bi pijanez ne mislili, de so namesti h—a perfhli: in tako je pijanez bres pomozhi s he daljej ondi oftati mogel. — In po tem takim sim v svojim preiskovanju s he smirej tam, kjer sim bil, namrež v egyptovski tam. Ko bi se smelo po unajnim videsu foditi, to je, po dopadljivosti, ktera se nekterim, slasti mladim ljudem na obrasu kashe, kadar en par glasov te tréte besede od sebe dajo; bi se vtegnilo rezhi, de jo sato tako pogosto shpogajo, kir mislijo, de se jim posebno lepo vdá. Pa tudi to je teshavna rezh. Sakaj teshko je misliti, de bi take usta, kjer toliko h—ev notri in vun hodi, lepe bile; in s he manj, de bi ferze, kjer ti svoje prebivelife in sarod imajo, omikano in plemenitno bilo! —

Prof. — r.

Ogenj na Zhernim Verhu.

Drugi dan tega mesza je skoraj zel Zherni Verh v Ipavski komisiji pogorel. Popoldne ob shtirih je v neki hishi bliso farovsha ogenj pri shehtanju vun prishel in v eni uri je po velikim viharju 29 hisnih gospodarjev vezhidel ob svoje premoshenje prishlo. Nizh niso ti reveshi is hish oteli; tudi od shitne saloge in shivinske kerme ni jim ostalo nizh. Od shivine je 1 konj, nekaj preshizhov in drobnize sgorelo.

Pogorel je tudi farovsh, zerkvena strela in turn; svonovi so na turnski obok popadali. V zerkvi je s orglam vred vezhidel vse pogorelo, rasun oltarjev, ki niso veliko poshkodovani. Britko je bilo viditi, na velikonozhne f. prasnike v pogorishu Boshje hishe famo taho f. maslo brati.

Duhovne gospode in druge pogorelze so sosedkne vasi pod strela vsele. Reveshi! pazh shalostne prasnike so imeli.

S shalostjo pa soper osnanimo, de je bil le farovsh asekuriran in troje drugih pohishtev!!

Urno, kaj je noviga?

(Zefar in Zefariza na Dunaju) sta veliki zhetertik umivanje nog po f. zerkveni shegi s laftnimi rokami opravila; presvitli Zefar namrež so 12 v bogim moshem, in presvitla Zefariza pa 12 shenam noge umivali. Vsi starzhiki skupej so bili 1042 lét starji, — babize pa 1072 lét. Nar starji mosh je bil 110 lét star, nar starji shena pa 106 lét.

(Na Dunaju so 19. Šufhza) nekiga vojaka, kteri je svojiga desetnika (koprola) vstreljil, obesili. Ne opomnijo se ga ljudje she veliko let taziga sanikerniga hudodelnika, de bi bil shel s takó oterpnjenim in sakerknjenim ferzam, in s tako nemarjivostjo proti morishu (viflizam), kakor ravno ta hudodelnik.

Kmetijfske opravila v meszu Malitrawna.

Oskerbi pametno in po dobrni kmétofski skufhnji, pomladansko setev. Slabotni osmini pa s pepélam, s fajami, s kurjekam potréfaj, in jo s gnojno polivaj, tako bo oshivéla, in bo pridno pokonzi shla.

V suhim vremenu travnike s brano prevlezi, de se mah isruje, mravljshe in kertifhe pa rastrofi. Kar v Šufhzu per senoshetih, travnikih ni bilo mogzhe storiti, se mora v tem mészu dopolniti.

O mlaji sadi krompir, pa le v lépim suhim vremenu, ker pregovor pravi: de kadar se sa plugam prafhi, takrat je dobro, de se krompir sadi. Isberi lép, dobro srel krompir sa feme.

S kapufam obsejano semljo, s stolzhenim zéglam, s pepélam, s stolzhenim voglam ali tudi s zhreshlam dobro potroši, de se selniga fadesha bolhe lotide ne bojo. To je tudi dober gnoj. Ravno tako potrefaj detelo s gipsam. Sadaj je dobro nemfho detélo s jahko brano prevlézhi.

Vsadi semenško répo, in kapufove storshe, de fi domazhii semen perdelash.

Svinè, ki se tega mesza bukajo, k merjaszu sheni, tudi kravam bika daj; télizam vunder ne pred spolnenim drugim létam.

Kadar sadne drevéfa v zvétju stojé, je perjéten zhaf, platno béliti. — Na drevéfa se s he vezhkrat osri, in gofénzhno salégo podri. — Ne goni presodej shivino na pasho, in glej de ji, préden jo na pasho ispuftish, s he nikoliko v hlevu poloshish.

V vinogradih so sdaj poglavitnifni opravila dodelane, kakor obresovanje tert, perva kopa, nakoliljenje. i. t. d.

K.

Shitni kup.	U Ljubljani		U Krajnju	
	13. Malitrawna.	9. Malitrawna.	fl.	kr.
1 mernik Pshenize domazhe		1	22	1 26
1 „ „ banashke		1	24	1 26
1 „ Turfhize . . .		1	—	—
1 „ Sorfhize . . .		1	5	1 10
1 „ Ershi . . .		1	—	1 3
1 „ Jezhmena . . .		—	—	—
1 „ Prosa . . .		—	57	1 2
1 „ Ajde . . .		1	—	1 6
1 „ Ovsja . . .		—	36	— 40